

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 65/2024 van 26 juli 2024

Betreft: ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad tot vaststelling van de modaliteiten en de procedure voor de voordracht en de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn (CO-A-2024-204)

Trefwoorden: Verkiezing van leden van de raad voor maatschappelijk welzijn

Vertaling

Inleiding:

Dit is het ontwerp van besluit van het Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad dat de modaliteiten en de procedure vaststelt voor de voordracht en de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Het ontwerp houdt als zodanig geen nieuwe verwerking van persoonsgegevens in. De modaliteiten voor de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn zijn al vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 22 november 1976. Na een wetswijziging heeft het Verenigd College nu echter de bevoegdheid om wetten op dit gebied te maken. Het voor advies voorgelegde ontwerp verleent het College deze bevoegdheid en actualiseert de bestaande bepalingen. Tot deze wijzigingen behoren het schrappen van het gegeven over het beroep uit de akten van voordracht van kandidaten en plaatsvervangers, en het toevoegen van het gegeven over het geslacht.

De Autoriteit neemt nota van deze wijziging en is van mening dat deze voldoet aan het beginsel van minimale gegevensverwerking. Het ontwerp stelt de andere essentiële elementen van de behandeling in kwestie niet ter discussie. De Autoriteit heeft dan ook geen bijzondere opmerkingen over dit ontwerp van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"), aanwezig: de dames Cédrine Morlière en Nathalie Ragheno en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Voor normatieve teksten die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zijn de adviezen in principe zowel in het Nederlands als in het Frans beschikbaar op de website van de Autoriteit. De 'Originele versie' is de versie die collegiaal gevalideerd werd. De vertaaldienst van de Autoriteit stelt op basis hiervan de 'Vertaling' op.

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 43 van het reglement van interne orde van de Autoriteit, volgens hetwelk beslissingen van de Autorisatie- en adviesdienst bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van Alain Maron, lid van het Verenigd College belast met bijstand aan personen (hierna "de aanvrager"), ontvangen op 5 juni 2024;

Gelet op de aanvullende informatie ontvangen op 4 juli 2024;

Brengt op 26 juli 2024 het volgende advies uit:

I. Onderwerp en context van de adviesaanvraag

1. Het lid van het Verenigd College dat verantwoordelijk is voor bijstand aan personen heeft het advies van de Autoriteit gevraagd over een ontwerp van besluit tot vaststelling van de modaliteiten en de procedure voor de voordracht en de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn (hierna "het ontwerp").
2. Het ontwerp betreft **de modaliteiten en de procedure** die moet worden gevolgd voor de voordracht van kandidaten en voor de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk

welzijn. Deze kwestie valt onder de organieke wet van de centra voor maatschappelijk welzijn¹ (hierna "**organieke wet van de OCMW's**"). Sinds de vernieuwing van de samenstelling van de raad voor maatschappelijk welzijn na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 zijn de bepalingen van de organieke wet van de OCMW's met betrekking tot de samenstelling en de vorming van de raad voor maatschappelijk welzijn gewijzigd². Als gevolg van deze wijziging is het nu het Verenigd College dat bevoegd is om de **modaliteiten** en de procedure voor de verkiezingen vast te stellen³.

3. Het Verenigd College heeft nooit een uitvoeringsbesluit aangenomen waarin de modaliteiten en de procedure voor deze verkiezingen zijn vastgelegd. Bij gebrek aan een dergelijk besluit blijft het koninklijk besluit van 22 november 1976 betreffende de verkiezing van de leden van de raden van de plaatselijke openbare centra voor maatschappelijk welzijn van toepassing (hierna "**koninklijk besluit van 22 november 1976**").
4. Om een **duidelijk inzicht te krijgen in de materie** en om de zaken vanuit juridisch oogpunt te verduidelijken, stelt het College voor om het Koninklijk Besluit van 22 november 1976 **in te trekken** en te vervangen door het voor advies voorgelegde besluit. In vergelijking met het Koninklijk Besluit dat momenteel van kracht is, brengt het ontwerp een aantal **wijzigingen** aan. In het bijzonder de wijziging van bepaalde persoonsgegevens die moeten worden vermeld op de **akte van voordracht** van kandidaten voor de verkiezingen.

II. Onderzoek van de adviesaanvraag

5. De Autoriteit wijst erop dat, overeenkomstig een gezamenlijke lezing van artikel 8 van het EVRM, artikel 22 van de Grondwet en artikel 6.3 van de AVG, elke overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer moet worden vastgelegd in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met het nagestreefde doeleinde. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling worden de essentiële elementen omschreven van de verwerkingen van persoonsgegevens die gepaard gaan met overheidsinmenging⁴.

¹ Artikel 8 van de Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, *BS*, 5 augustus 1976.

² Deze wijziging werd uitgevoerd bij het besluit van 14 maart 2019 tot wijziging van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, *BS*, 23 april 2019.

³ Zie in dit verband artikel 11, § 2 van de wet van X 1996 dat bepaalt: "Het Verenigd College bepaalt de nadere regels en de procedure die in acht moeten worden genomen bij de voordracht van de kandidaten en bij de verkiezingen".

⁴ Zie DEGRAVE, E., "L'e-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, blz. 161 e.v. (zie o.a.: EHRM, arrest Rotaru tegen Roemenië, 4 mei 2000); zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

6. Zoals hierboven uitgelegd, is het hoofddoel van het ontwerp vooral het actualiseren van de bestaande bepalingen inzake de verkiezing van leden van de raad voor maatschappelijk welzijn. De verwerking is dus niet nieuw, met uitzondering van het invoegen en wissen van persoonsgegevens die op de akte van voordracht van de kandidaten moeten worden vermeld.

A. Doeleinden van de verwerking

7. Overeenkomstig artikel 5.1.b), van de AVG mag een verwerking van persoonsgegevens enkel worden verricht voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
8. De in artikel 4 van het ontwerp bedoelde gegevens worden door de burgemeester verzameld om na te gaan of aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden is voldaan en om de kandidatenlijst voor de verkiezingen op te stellen.
9. Dit doeleinde is **welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd**.

B. Minimale gegevensverwerking

10. Artikel 5.1.c) van de AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden.
11. Krachtens artikel 4 van het ontwerp moet de voordracht van de kandidaten *"de naam, de voornamen, de geboortedatum, het geslacht en de hoofdverblijfplaats van de kandidaat-werkende leden en de kandidaat-opvolgers"* vermelden.
12. Artikel 4 van het Koninklijk Besluit van 22 november 1976 bepaalt echter: *"De voordrachtakte vermeldt de naam, de voornamen, de geboortedatum, het beroep en het hoofdverblijf van de kandidaat-werkende leden en de kandidaat-opvolgers."*
13. Uit het adviesaanvraagformulier blijkt dat het gegeven over het beroep is **geschrapd**, omdat het beroep geen verkiesbaarheidsvoorwaarde is. Het gegeven over het geslacht is daarentegen **toegevoegd** om te voldoen aan artikel 11 van de organieke wet van de OCMW's, dat bepaalt dat een derde van de gekozen leden van verschillend geslacht moet zijn, en op de akte van voordracht een ritssysteem oplegt voor de kandidaat-werkende leden en de kandidaat-opvolgers.
14. De Autoriteit neemt akte van deze uitleg. De in het kader van het ontwerp verzamelde gegevens geven **geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen**, gezien de doeleinden waarvoor ze worden verzameld.

C. Bewaartermijn

15. Krachtens artikel 5.1.e) van de AVG, mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.
16. Het ontwerp **preciseert niet** wat de maximale bewaartermijn is van de persoonsgegevens die zullen worden uitgewisseld en verwerkt, hetgeen de Autoriteit aanvaardbaar acht in een context van geringe inmenging, zoals hier het geval is⁵.
17. Uit de aanvullende informatie blijkt dat het volledige verkiezingsdossier dat bij het Rechtscollege is ingediend, alle akten van voordracht van de kandidaten bevat. In de praktijk wordt het dossier de dag na de verkiezing ingediend⁶. De ingediende akten van voordracht zullen worden **bewaard door het Rechtscollege**, dat zijn **eigen regels** voor de bewaartermijnen vaststelt. Het Verenigd College is niet bevoegd om dat te doen.

⁵Zie echter *contra*: advies 72.450/3 van de RvS van 21 december 2022 over een voorontwerp van verordening van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie "tot wijziging van de ordonnantie van 23 maart 2017 houdende de oprichting van bicommunautaire Dienst voor Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslag", punt 34, blz. 32 <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/avis/72450.pdf>: "In de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof aangaande het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet wordt geen onderscheid gemaakt tussen belangrijke en niet-belangrijke of weinig risicovolle inmengingen. De omschrijving van de categorie van te verwerken gegevens en van de categorie van de betrokken personen is een essentieel element van de ontworpen regeling dat in de aan te nemen ordonnantie moet worden opgenomen, ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid" (advies 68.936/AG van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 "betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens de epidemische noodsituatie", opmerking 101, Parl. St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, p. 119. Zie ook GwH, 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1 en GwH, 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2). »

⁶Artikel 18 van de organieke wet van de OCMW's bepaalt: "*Het dossier van de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn en hun opvolgers wordt onverwijld toegezonden aan het rechtscollege*".

OM DEZE REDENEN,

is de Autoriteit van mening dat het ontwerp geen aanpassingen behoeft.

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,

(get.) Cédrine Morlière, Directeur